

VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Volební systém do Evropského parlamentu v České republice

Do Evropského parlamentu volí každá země dle svého vlastního volebního systému. V České republice je pro tyto volby používán poměrný systém s pětiprocentní uzavírací klauzulí. Rozdíl oproti sněmovním volbám je však v tom, že se volí v rámci jednoho (celostátního) obvodu. Pro přepočítání hlasů na mandáty je využíván d' Hondtův volební dělitel (počet hlasů se dělí čísly 1, 2, 3 a vždy o jedno vyšším).

Oproti posledním volbám do EP budou Češi letos vybírat o dva poslance méně, tedy 22, funkční období evropského poslance je 5 let. Při volbách je možno přidělovat dva preferenční hlasy a v případě, že počet takových preferencí dosáhne 5% celkového zisku pro kandidátku, kandidát se dostává na první místo.

V České republice se volí ve dnech 5. a 6. června, první den od 14:00 do 22:00 hod. a druhý od 8:00 hod. do 14:00 hod. Oficiální kampaň začíná 16 dní před dnem voleb a končí 48 hodin před zahájením voleb. Pro volby do Evropského parlamentu mají v době oficiální kampaně kandidující politické strany, politická hnutí a koalice vyhrazeno v Českém rozhlase celkem 14 hodin a v České televizi celkem 14 hodin v rámci jejich vysílacích okruhů bezplatně poskytnutého vysílacího času, který se jim rozdělí rovným dílem. V době počínající třetím dnem přede dnem voleb do Evropského parlamentu a končící ukončením hlasování na území České republiky nesmějí být rovněž žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních a volebních průzkumů.

Poslancem EP se může stát osoba starší 21 let, pro občany jiného členského státu EU platí podmínka být nejméně 45 dnů veden v evidenci obyvatel ČR. Volit může osoba starší 18 let, přičemž i zde pro občany jiného členského státu platí podmínka pobytu na území ČR po dobu 45 dnů. Politické straně, politickému hnutí nebo koalici, která ve volbách získala nejméně 1 % z celkového počtu platných hlasů, bude za každý odevzdaný hlas ze státního rozpočtu uhrazeno 30 Kč.

Volební průzkumy do EP

CVVM (v %)

2.3.-9.3.		30.3.-6.4.	
ODS	31	ČSSD	28
ČSSD	29	ODS	26
KSČM	12,6	KSČM	13
SZ	6,5	KDU-ČSL	6
KDU-ČSL	5	SZ	5,5
Jiné strany	3	Jiné strany	4,5
Neví	13	Neví	17

STEM (v %)

21.4.		5.5.	
ČSSD	30,3	ČSSD	30,9
ODS	27,6	ODS	25
KSČM	14,5	KSČM	11,4
KDU-ČSL	6,6	KDU-ČSL	7,2
SZ	6,6	SZ	6
SaN	5,3	NEZ	3,3
SOS	1,3	SNK-ED	1
Libertas.cz	1,3	Libertas	0,8
Ostatní	6,6	DSZ	0,5
		EDS	0,4
		DS	0,4

Průzkum Londýnské ekonomické školy a Trinity College v Dublinu

	%	počet křesel
ČSSD	39	9
ODS	35	8
KSČM	13	3
KDU-ČSL	8,2	1
SZ	5,7	1

VOLEBNÍ SYSTÉMY DO EP

Belgie

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 3 jazykové obvody (13 holandsky mluvících, 8 belgicky mluvících, 1 německy mluvící), neexistuje volební práh

Bulharsko

- listinný poměrný volební systém, metoda Hare-Niemayerova volebního čísla, jeden volební obvod, 5% volební práh

Dánsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Finsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Estonsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Francie

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 8 regionálních obvodů, 5% volební práh

Holandsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Irsko

- metoda jednoho přenosného hlasu, 4 regionální obvody, neexistuje volební práh

Itálie

- listinný poměrný volební systém, metoda Jardova volebního čísla, 1 volební obvod (listiny prezentovány v pěti obvodech), 4% volební práh

Kypr

- listinný poměrný volební systém, metoda Droopovy volební kvóty, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Litva

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, 5% volební práh

Lotyšsko

- listinný poměrný volební systém, metoda Saint-Laguë volebního dělitele, jeden volební obvod, 5% volební práh

Lucembursko

- listinný poměrný volební systém, metoda Hagenbach-Bischoffova volebního čísla, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Maďarsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, 5% volební práh

Malta

- metoda jednoho přenosného hlasu, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Německo

- listinný poměrný volební systém, metoda volebního dělitele Saint-Laguë, 1 volební obvod, 5% volební práh

Polsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod (prezentován ve 13 regionech), 5% volební práh

Portugalsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Slovensko

- listinný poměrný volební systém, metoda Droopovy volební kvóty, 1 volební obvod, 5% volební práh

Slovinsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, 4% volební práh

Rakousko

- listinný poměrný systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, jeden volební obvod, 4% volební práh

Rumunsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, jeden volební obvod, 5% volební práh

Řecko

- listinný poměrný volební systém, metoda Hareova volebního čísla, 1 volební obvod, 3% volební práh

Španělsko

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 1 volební obvod, neexistuje volební práh

Švédsko

- listinný poměrný volební systém, metoda modifikovaného Saint-Laguë volebního čísla, 1 volební obvod, 4% volební práh

Velká Británie

- listinný poměrný volební systém, metoda d' Hondtova volebního dělitele, 11 volebních obvodů, neexistuje volební práh; Severní Irsko: metoda jednoho přenosného hlasu, jeden volební obvod, neexistuje volební práh

Volební přepočty

Hareovo volební číslo: H/M

Hare-Niemayerovo volební číslo: $H_s \times M/H$

Hagenbach-Bischoffovo volební číslo: $H/(M+1)$

Droopovo volební číslo: $H/(M+1) + 1$

d' Hondtův dělitel: $H_s/1, 2, 3, 4, \dots$

Dělitel Saint-Laguë: $H_s/1, 3, 5, 7, \dots$

Modifikovaný dělitel Saint-Laguë: $H_s/1,4; 3; 5; 7; \dots$

Metoda jednoho přenosného hlasu: volič disponuje jedním hlasem (první preferencí), který udělí konkrétnímu kandidátovi, následně dalšími čísly určuje další preference, které jsou přeneseny v případě, že první preferovaný kandidát překročí kvótu, nebo je naopak v obvodě nejslabší a již není možné dále rozdělovat hlasy zvolených kandidátů. V tom případě je vyřazen a přidělují se „jeho“ další preference.

H – celkový počet odevzdaných hlasů, H_s – celkový počet hlasů pro stranu, M – počet rozdělovaných mandátů